

De Omgevingswet

Door de bomen het bos weer zien!

Er bestaan veel wetten en regels voor de leefomgeving. Deze hebben betrekking op bijvoorbeeld bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Voor een initiatief, zoals de bouw van een woning, heb je te maken met verschillende wetten, procedures, loketten en benodigde vergunningen of ontheffingen. Logisch dat veel mensen 'door de bomen het bos niet meer zien'. Bovendien botsen deze regels regelmatig met elkaar. Hierdoor is onduidelijk wat wel en niet mag en worden belangen niet altijd goed afgewogen. Dat kan beter. Daarom treedt per 1 januari 2024 de **Omgevingswet** in werking. Wat is het doel en wat betekent dit voor projecten? We leggen het je uit.

Wat houdt de omgevingswet in?

De Omgevingswet bundelt de wetten voor de leefomgeving en moet ervoor zorgen dat er een overzichtelijker stelsel komt. Zo worden de huidige 26 wetten, 60 Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) en 75 ministeriële regelingen omgezet naar 1 Omgevingswet, 4 AMvB's, en 1 Omgevingsregeling.

De Omgevingswet heeft als hoofddoel het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving. De speerpunten zijn duurzame ontwikkeling, bewoonbaarheid van het land en het beschermen en verbeteren van het leefmilieu.

Er zijn vier bijkomende verbeterdoelen:

1. **Begrijpelijk en inzichtelijk** → van een wirwar aan regels naar een inzichtelijk en voorspelbaar stelsel dat eenvoudig is in gebruik.
2. **Integraal** → van een sectorale naar een samenhangende benadering van de leefomgeving in beleid, besluitvorming, en regelgeving.
3. **Lokaal maatwerk** → meer ruimte voor decentrale overheden voor gebiedsgericht maatwerk en het maken van eigen afwegingen.
4. **Snellere besluitvorming** → snellere en betere besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Het idee achter de Omgevingswet is dat er wordt gewerkt vanuit participatie en communicatie. Om het proces te bevorderen, komt er één digitaal omgeving: het **Omgevingsloket**. Hier kunnen initiatiefnemers zien wat er mag in de leefomgeving en, bijvoorbeeld, een vergunning aanvragen.

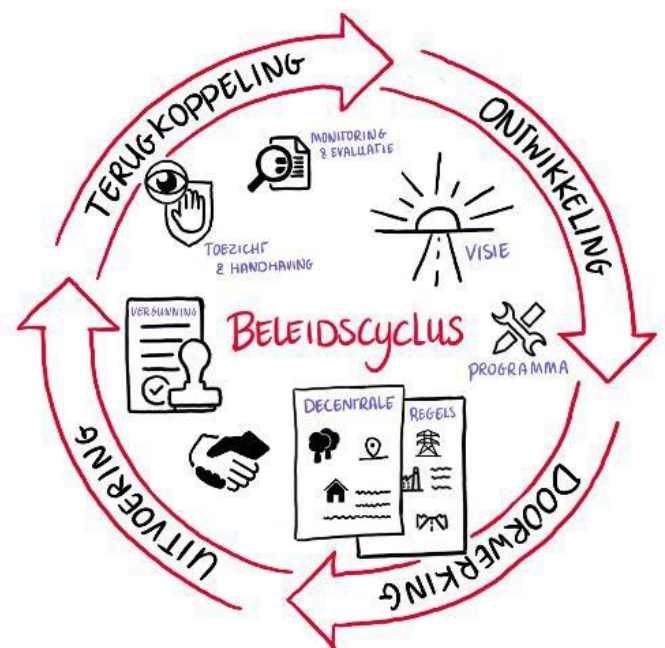
Instrumenten, wat kan?

De Omgevingswet biedt zes kerninstrumenten die overheden kunnen inzetten voor vaststellen en uitvoeren van beleid:

- De **omgevingsvisie**: een strategische visie voor de lange termijn met een integrale samenhang van opgaven. De omgevingsvisie is verplicht voor het rijk, provincies en gemeenten. Zij moeten allemaal maximaal één omgevingsvisie opstellen.
- Het **omgevingsprogramma**: een nieuw instrument. Het omgevingsprogramma is een uitwerking van de omgevingsvisie. Hierin worden concrete doelen en ambities verwerkt. Een omgevingsprogramma is verplicht voor bijvoorbeeld warmte, geluid, natuur en waterbeheer op basis van Europese regels. Er kunnen ook onverplichte programma's worden opgesteld, bijvoorbeeld rond een bepaald thema of bepaald gebied.
- De **omgevingsverordening**: de omgevingsverordening bevat alle provinciale regels voor de fysieke leefomgeving. Per provincie is er één omgevingsverordening, die alle bestaande verordeningen vervangt, zoals de milieuverordening en grondwaterverordening.
- Het **omgevingsplan**: het omgevingsplan betreft gemeentelijke regels over de fysieke leefomgeving en moet gereed zijn in **2032**. Dit plan is breder dan het huidige bestemmingsplan en betreft ook duurzaamheid. Alle huidige lokale regels over de fysieke leefomgeving komen hier bij elkaar, zoals de milieuverordening en de uitwegvergunningen.
- De **omgevingsvergunning**: de omgevingsvergunning geeft toestemming voor de uitvoering van een activiteit en bestaat nu ook al. In de nieuwe Omgevingswet is het de bedoeling dat vergunningen sneller kunnen worden verleend.

- Het **projectbesluit**: het projectbesluit kan worden gebruikt door het rijk, provincies of waterschappen. Het is relevant voor projecten met een groot maatschappelijk belang, zoals een windpark of een dijk. Dit besluit bevat geen algemene regels, maar geldt voor een concreet project.

De instrumenten staan niet op zichzelf, maar maken onderdeel uit van een **beleidsproces**. De beleidsproces bestaat uit de beleidsontwikkeling, beleidsdoorwerking, beleidsuitvoering en terugkoppeling. Schematisch ziet dat er zo uit:

Onze visie

Door de nieuwe Omgevingswet kan duurzaamheid beter afgedwongen worden door een integrale aanpak. Hierbij komen verschillende duurzame topics samen, zoals stikstof en klimaatverandering. Samenwerken en het afwegen van belangen wordt belangrijker.

Wij staan voor een **optimale samenwerking** om de beste duurzame oplossing te bieden!

Welke oplossingen biedt AT Osborne

- ✓ AT Osborne helpt u om de regels onder het nieuwe stelsel **inzichtelijk** te maken. Voor de provincie Limburg maakte AT Osborne bijvoorbeeld het stelsel van de omgevingswet inzichtelijk voor de provinciale bevoegdheden.
- ✓ AT Osborne kan u helpen bij het opstellen van de **omgevingsvisie** en het **omgevingsprogramma**. Zo hielpen we de gemeente Zwolle bij het ontwikkelproces van de omgevingsvisie. AT Osborne gaf dagelijks leiding aan dit proces en was actief in drie arena's: politiek-bestuurlijk, inhoudelijk en op het gebied van participatie.
- ✓ AT Osborne kan u helpen om uw **duurzaamheidsambities** te borgen onder de Omgevingswet. De gemeente Rotterdam helpen we om hun duurzaamheidsambities juridisch te verankeren, zodat de energietransitie kan versnellen en de stad gezonder en duurzamer wordt. Ook kunnen wij samen met u kijken wat de mogelijkheden zijn voor circulair bouwen onder het nieuwe stelsel.
- ✓ AT Osborne kan u ondersteunen in het nemen van **integrale beslissingen**, waarbij meerdere partijen betrokken zijn. Zo hebben we de Gemeente Utrecht geholpen bij het opstellen van een omgevingsplan met algemene regels.
- ✓ AT Osborne biedt **verschillende trainingen** aan, ook rond de Omgevingswet.

Meer weten?

Neem contact op met:

Eefje Remijn

Consultant

+31 (0)6 518 221 99

Eefje.remijn@atosborne.nl

Rosalinde Siewers

Consultant

+31 (0)6 224 951 37

Rosalinde.siewers@atosborne.nl

© 2023, AT Osborne

AT Osborne

Postbus 168
3740 AD Baarn
(035) 543 43 43

www.atosborne.nl